

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 1 oktober 2025
Steller : C&R
Betreft : Weerbare Samenleving
Bijlagen : Concept, bestuurlijke afspraken weerbaarheid

Aanleiding

In navolging op uw instemming op 20 maart op de programma-opzet Weerbare Samenleving ontvangt u periodiek een update van de ontwikkelingen op dit onderwerp.

Een eerste update heeft u ontvangen voor de AB-vergadering van 3 juli.

Wij nemen u in deze memo mee in de ontwikkelingen vanaf 3 juli tot nu.

Landelijke en regionale ontwikkelingen

De voorbereiding op langdurige crises vraagt van alle partijen inzet. Naast veiligheidsregio's hebben gemeenten hier een belangrijke rol in. Gemeenten staan het dichtst bij de inwoner en zijn bij uitstek in staat om lokale netwerken, bewonersinitiatieven en publieke voorzieningen te mobiliseren in tijden van crisis.

Op dit moment zijn nog geen directe en structurele middelen beschikbaar gesteld aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Wel worden vanaf 2027 gelden beschikbaar gesteld met een voorinvestering in 2026 en 2025. Deze middelen worden vooralsnog ingezet op het ontwikkelen van noodsteunpunten en burgerhulpverlening, het versterken van veiligheidsregio's, het lanceren van een landelijke publiekscampagne en evaluatie en onderzoek. Het geld wordt verdeeld via de veiligheidsregio's, waarbij het uitgangspunt is dat besteding plaatsvindt op basis van gezamenlijke besluitvorming met de betrokken gemeenten.¹

Tegelijkertijd vraagt de actualiteit om een stevigere positionering van gemeenten in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Een mogelijke route hiervoor is via de verhoogde NAVO-norm voor defensie-uitgaven (5%). Naar verwachting kan circa 1,5% van deze middelen worden ingezet voor defensie gerelateerde onderdelen zoals kritieke infrastructuur, civiele paraatheid, maatschappelijke weerbaarheid en innovatie. De exacte invulling hiervan is echter nog onderwerp van overleg en besluitvorming in NAVO- en EU-verband en is mede afhankelijk van het beleid van het nieuwe kabinet dat aantreedt na de verkiezingen op 29 oktober 2025.²

¹ Zie voor een uitgebreide toelichting: CONCEPT Bestuurlijke afspraken versterking regionale en lokale weerbaarheid in het kader van crisisbeheersing – BOBZ 17-9-2025 (ook opgenomen in de bijlage)

² Bron: Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau-VNG augustus 2025

• Noodsteunpunten

De landelijke werkgroep Noodsteunpunten, waar de Veiligheidsregio Brabant-Noord deel van uit heeft gemaakt, heeft voor de zomer een verkenning van de maatstaf voor noodsteunpunten opgeleverd. Eind augustus zijn de regio's door de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) gevraagd ieder minimaal 2 pilots uit te lopen voor noodsteunpunten in 2025 en 2026. De ervaringen worden landelijk opgehaald en leiden eind 2026 tot een advies voor een landelijk netwerk.

Financiering:

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de gefaseerde ontwikkeling van burgerhulpverlening en een landelijk netwerk van noodsteunpunten. Voor de pilotfase stelt het ministerie van JenV uit de middelen weerbaarheid landelijk via de BDuR uitkeringen aan de veiligheidsregio's:

- 4,5 miljoen euro in 2025
- 10 miljoen euro in 2026
- 35 miljoen euro in 2027 en 2028
- 36 miljoen euro in 2029
- 37 miljoen euro structureel vanaf 2030

De beschikbare middelen voor de pilotfase worden gelijkmatig verdeeld over de 25 veiligheidsregio's.

De beschikbare gelden voor 2025 en 2026 zullen worden aangewend om invulling te geven aan de landelijke opdracht voor pilots op de regionale en lokale noodsteunpunten. De Veiligheidsregio Brabant-Noord is momenteel bezig om samen met de gemeenten die zijn aangesloten op de regionale werkgroep lokale noodsteunpunten een inventarisatie op te stellen voor lokale noodsteunpunten. Dit, samen met de inventarisatie op regionale noodsteunpunten, leidt tot een voorstel voor het algemene bestuur.

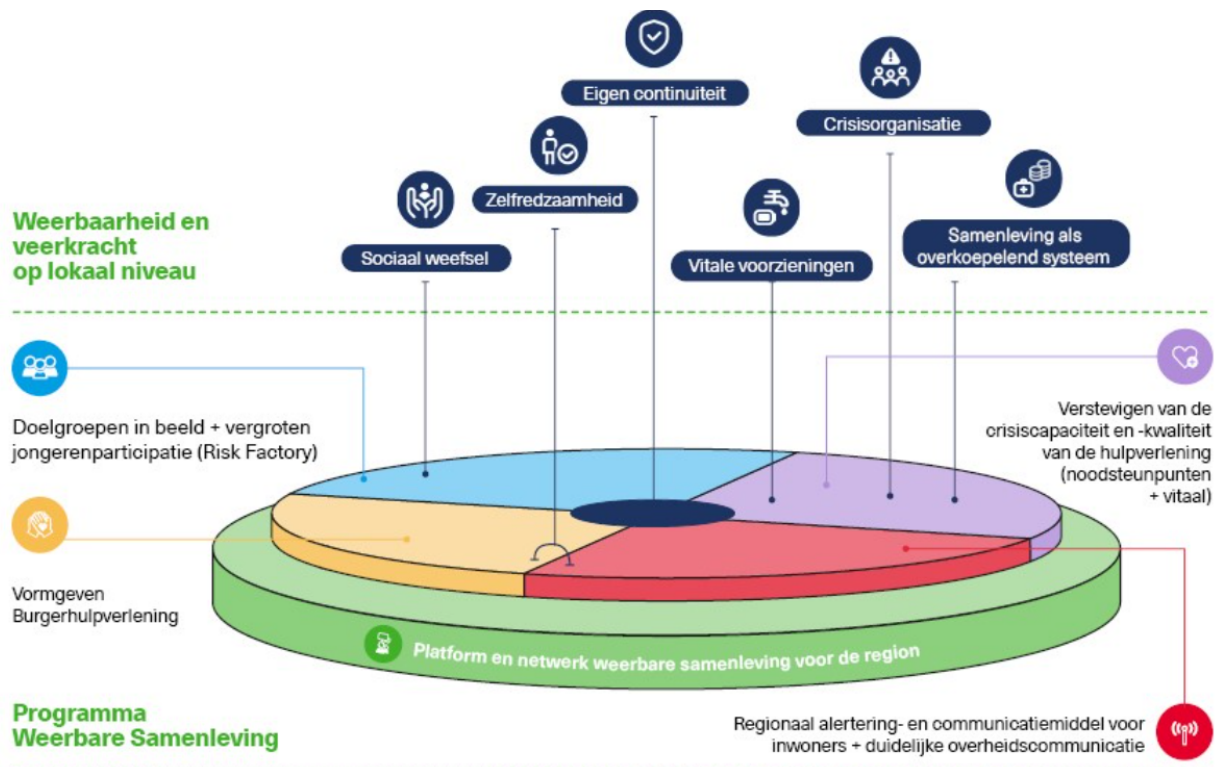
• Handreiking VNG voor lokale overheden

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht

De VNG heeft eind augustus een handreiking uitgebracht voor lokale overheden. Hierin zijn 6 thema's genoemd gebaseerd op de voorbereiding bij langdurige verstoringen. Ieder thema beschrijft wat gemeenten kunnen doen om aan het basisniveau te voldoen en welke partners hierbij betrokken zijn. De onderwerpen die hierin genoemd zijn komen overeen met de onderwerpen van het regionale programma Weerbare Samenleving dat eerder dit jaar door het AB is vastgesteld. Het regionale programma van de Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft daarnaast nog 2 extra onderwerpen waarop wordt doorontwikkeld: Het ontwikkelen van een platform voor gemeenten en het formuleren van een eenduidige boodschap voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Figuur 1: thema's Weerbare Samenleving in de Handreiking VNG

Figuur 2: visuele weergave van de gedeelde thema's tussen de VNG-Handreiking en het regionale programma Weerbare Samenleving

• Landelijke publiekscampagne Denk Vooruit

Vanaf eind september gaat een landelijke publiekscampagne van start op het thema weerbaarheid om beter voorbereid te zijn op noodsituaties. Eind november zal een huis-aan-huis boekje verspreid worden onder inwoners. Gemeenten krijgen van het ministerie een communicatie-toolkit (format van communicatie-berichten) om ook lokaal op maat bij te kunnen dragen aan de campagne. Dit wordt ingeleid met een webinar, georganiseerd door de VNG in samenwerking met het Ministerie van J&V voor burgemeesters, wethouders, raadsleden en (communicatie) adviseurs van gemeenten en veiligheidsregio's.

De Veiligheidsregio Brabant Noord sluit op deze landelijke campagne aan. Daarnaast wordt samen met enkele andere veiligheidsregio's gewerkt aan een aanvullende campagne voor de veiligheidsregio's en hun gemeenten gericht op inwoners. Deze campagne is gericht op één gedragsdoel ('Vul de ontbrekende spullen van het noodpakket aan') en gebaseerd op gedragsonderzoek. Zo zal er in november 2025 een regionale campagne ontstaan die aansluit bij de landelijke campagne (NCTV), die gebaseerd is op concreet gedrag én toepasbaar is voor een veiligheidsregio en gemeenten. De focus hierbij zal, naast online middelen, voornamelijk liggen op offline middelen die regionaal en lokaal uitgerold kunnen worden.

Op 9 oktober organiseert de Veiligheidsregio Brabant-Noord een bijeenkomst voor alle gemeentelijke communicatieadviseurs waarin zij onder andere hierover worden geïnformeerd en wordt de samenwerking opgezocht over de uitrol van deze landelijke publiekscampagne en de regionale campagne.

- **Regionaal Platform Weerbare Samenleving**

Landelijk heeft dit thema grote aandacht. De uitvoering ligt zowel bij de veiligheidsregio's als de gemeenten. De veiligheidsregio is op verzoek van het bestuur (Bestuurdersbijeenkomst 22 januari) faciliterend als informatieknooppunt, regionaal coördinerend en lokaal ondersteunend naar behoefte.

- *Informatieknooppunt*

De veiligheidsregio voorziet gemeenten in de (landelijke en lokale) informatiedeling middels:

- Teamsomgeving voor gemeente-adviseurs met directe toegang tot bestuurlijke besluiten, voortgang programma, naslagwerk en lokale ervaringen;
- Regionale fysieke kennissessies op thema's Continuïteit van de Samenleving en Weerbare Samenleving (2 x per jaar);
- Periodieke overleggen met adviseurs communicatie, Integrale Veiligheid en AOV
- Periodieke memo's en berichtgevingen aan adviseurs en bestuur
- Eén op één gesprekken op thema weerbaarheid

De Veiligheidsregio levert waar gewenst gemeenten maatwerk en ondersteuning bij de interne beeldvorming en informatiedeling over dit onderwerp.

- *Presentatie-toolkit voor gemeenten en communicatieboodschap*

Momenteel wordt, in samenwerking met gemeenten, gewerkt aan een toolkit en formats van presentaties die gemeenten kunnen gebruiken om in gesprek te gaan met organisatie, bestuur en inwoners op het thema weerbaarheid en veerkracht. Hierin is ook een eenduidige communicatieboodschap voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties opgenomen. Beide zullen in oktober beschikbaar worden gesteld aan de gemeenten van de regio.

- **Regionaal Programma Weerbare Samenleving**

Het programmateam is sinds begin juli 3 keer samengekomen en werkt aan een definitie en stappenplan op de thema's dat het Algemene Bestuur in maart van dit jaar heeft geaccordeerd. De thema's in de Handreiking van de VNG worden hierin meegenomen. De uitwerkingen worden voorgelegd aan de Bestuurlijke Klankbordgroep, alvorens dit wordt gepresenteerd aan het AB. Voor de Bestuurlijke Klankbordgroep is een eerste overlegmoment gepland.

Geplande activiteiten Weerbare Samenleving

- Eind september start de landelijke Denk Vooruit-campagne. Op 5 oktober wordt hierover een introductie gegeven aan bestuurders en adviseurs in de vorm van een webinarvideo, opgesteld door de VNG in samenwerking met Ministerie J&V. Hierin wordt de inhoud en de planning van de landelijke campagne, die tot eind november doorloopt, toegelicht.
- 8 oktober: Regionale Raadsavond Raadzaal gemeentehuis Oss: In gesprek met de raadsleden over Weerbaarheid en Veerkracht
- 9 oktober: Workshops voor gemeentelijke communicatie-adviseurs over Weerbaarheid en Veerkracht, zie uitnodiging hieronder.

Is jouw inwoner weerbaar voor dé crisis?

Want, wat als nu in jouw gemeente de pleuris uitbreekt? Ligt er dan bij hen een noodpakket in huis? Of is het noodplan voor iedereen duidelijk?
Is er gedacht aan de kwetsbare mensen onder ons?

Wij willen hier samen met jullie over brainstormen, maar vooral samen aan de slag!

Speciaal hiervoor organiseren we een workshop en netwerkmoment.
Zo maken wij samen de gemeenten in Brabant-Noord veiliger.

Donderdag 9 oktober
2025

Inloop: 09:00
Bijeenkomst: 09:30 - 12:00
Optioneel lunch: tot 13:00

Kooikersweg 2,
's-Hertogenbosch

Aanmelden via: communicatie@vrbn.nl
Geef aan met hoeveel personen je aanwezig bent en of je met ons mee luncht. Alsof het je laatste is.

- Wat doen jullie al en hoe kunnen we jullie daarbij helpen?
- Aan de slag! Wat gaan we (nog meer) doen?
- Landelijke campagne Denk Vooruit en regionale invulling

Meer informatie? Laat het ons vooral weten!

Bas Sturkenboom: b.sturkenboom@vrbn.nl
Kiki Thielen: k.thielen@vrbn.nl
Imca van Dijk: i.van.dijk@vrbn.nl